

No.1 - 2023

Allihopa

Magasinet

[Allioba]

Boplats
Norra Hamngatan!
Glädjespridare!
Blå skola

VAR SÅ GOD!

Läsvärt från
Strömstads
kommun

Liv, lust och glädje

Möjliggörare • Entreprenörskap • Kalla bad • Hjältar

No.1 - 2023

Vi är Strömstad

Allihopa är en tidning från Strömstads kommun som kommer ut två gånger per år. Målsättningen är att stärka, överraska och visa fram allt det som gör Strömstad till Strömstad. Vi lyfter hela kommunen med berättelser om det levande livet och vi stödjer Strömstads centrum genom att bjuda in till stämmingsfulla besök i vår anrika stad.

Ansvarig utgivare

Maria Kvarnäck, tel. 0526 - 191 84

Produktion Strömstads kommun

Maria Kvarnäck
Maria Isaksson
Tove Meyer
Irma Nordin
Henrik Lysén

Layout / formgivning

Henrik Lysén

Foto

Karin Björk Foto, text & form
kristinagillerstedtphotography

Tryck

Nordbloms Trycksaker AB
Upplaga 10 000 st

Omslag: Amber Graphic 200g
Inlaga: Amber Graphic 120g

Amber Graphic tillverkas vid Arctic Paper Munkedal och är certifierat som en miljömässigt ansvarstagande produkt.

På omslaget på Norra Hamngatan:

Bandmedlem 1,2,3, Emelie Frennesson,
bandmedlem 4, Tinna Kaeopila
Nedre raden fr v: Ragnhild Wahlqvist,
Bandmedlem 5, Maria Bodin, Tobias
Grahm, Emmie Lökvist/Sörlie, Bodil
Fransson, Malin Fransson, Olof Fransson

Band: Kravalljazzorkestern Hejåhå med Peter

Hej allihopa!

Nu är det hög tid för ett nytt nummer av Allihopa, tidningen som delas ut till alla hushåll i Strömstads kommun. Det är tuffa tider, då är det än viktigare att lyfta fram alla livfulla insatser som görs för platsens utveckling. I detta nummer möter du några av de som bidrar. Det finns förstås fler; vem minns inte sommarens Fest i stadsparken, Friluftsmuseets fina sommarprogram och musikfesten Diggiloo? Även företagare och föreningar i kommundelar som Koster, Rossö och Krokstrand bidrar.

Bland uppstickarna under året märks butiks- och fastighetsägare utmed Norra Hamngatan som flera gånger bjudit in till gatufest och marknad. Satsningar i centrum förutsätter oftast ett gediget fotarbete från kommunens tekniska förvaltning, läs mer om deras insatser för platsen på sid 28. Hit hör också satsningarna på insektsliv och biologisk mångfald i stadsmiljön.

Vi riktar också ett särskilt "Hej och välkommen!" till de drygt 157 personer som hittills flyttat till vår kommun under 2023. Fortsatt inflyttning ställer krav på långsiktig och bra planering för nybyggnation. I detta nummer kan du ta del av de tidiga planerna på ett nytt bostadsområde öster om Strömstad.

Allihopa har också träffat aktiva seniorer och hälsat på hos Sveriges västligaste idrottsförening, Kosters sportklubb. Och mitt i alla positiva nedslag i samhällslivet – ett uns allvar. Ta del av en läget för kommunens ekonomi på sidan 24. Den som söker sin framtid ska leta i rötterna sägs det. Och visst ger det historiska uppslaget om kallbad och Strömstads kurortstid inspiration framåt!

Trevlig läsning!

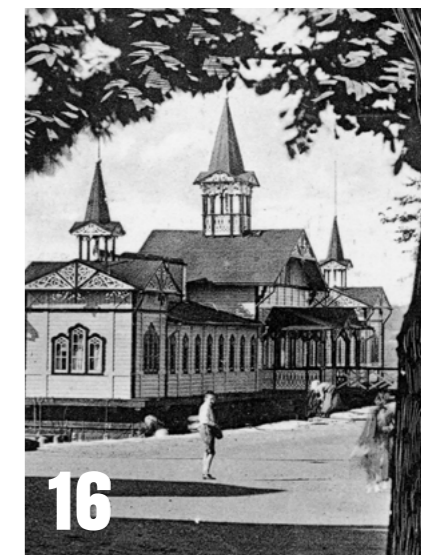
Kent Hansson, kommunstyrelsens ordförande och Magnus Widén, kommundirektör

04

08

16

Innehåll

- 04 - Ett annorlunda vanligt liv
- 07 - Smått & gott
- 08 - Norra Hamngatan
- 12 - Canastagänget!
- 13 - Besöksmål i gränsland
- 16 - Kallbadhuset
- 22 - Här vill vi leva
- 25 - Hallå där!
- 26 - Fritidens hjältar
- 28 - Vi gör det möjligt!
- 31 - Bra att veta
- 32 - Blå skola

26

28

32

ETT annorlunda VANLIGT LIV

Tonerna från det gamla pianot hörs ända ut på parkeringen utanför det vita sekelskifteshuset denna tidiga morgon ute på Tjärnö. Om man lyssnar noga kan man höra att det är Elton Johns "Can you feel the love tonight" som spelas.

"Jag vill göra människor glada och det tror jag att jag är ganska bra på!"

Glädjespridare & entreprenör med show som affärsidé

Musiken kommer inifrån entreprenören, showartisten och Tjärnöbon Sarah Howards hem. Hon har just fått ett piano av en kantor.

– Jag kan inte spela egentligen, utbrister hon trots att den gamla Lejonkungens-dängan just blivit uppskattad rastunderhållning för skolbarnen på Tjärnö skola alldeles intill.

Sarah delar sin annars relativt lugna vrå på Tjärnö med sambon Emma som är upp vuxen i närheten. För något år sedan tog de sig an det enorma renoveringsobjektet: en gammal sommarstuga och dess kringbyggnader med grund från 1860-talet. Sagt och gjort, idag står villan där i all sin nyrenoverad tidensliga prakt. Ägorna inrymmer både ett drinkrum, ett grishus och en partylada. Allt värdigt en riktigt showartist såklart.

Sarah Howards liv är och har till större delen varit lika med show - i alla dess former. Hon är drillflickan från Mariestad som via musikteaterutbildning i Bjärnum (som även fostrat artister som Miriam Bryant och Shirley Clamp) hamnade på Cypren som showartist, och fortsatte vidare med pirat-uppsättningar på Daftö. I sommar kröntes karriären med den stora rockshowen "Paradise City" på vårt eget Kulturhus Skagerack.

"Det betyder att hon har bortåt 100 anställda under sommarhalvåret!"

100 anställda

Till vardags driver Sarah Howard show och produktionsbolaget show concept som bland annat har hand om all show,

träning och aktivitet på First Camps campingar runt om i Norden, läs: 39 campingar. Det betyder att hon har bortåt 100 anställda under sommarhalvåret. Det är inte för inte hennes nyinskaffade kontor inne i Strömstad inrymmer flera hundra glittriga outfits i regnbågens alla färger, ballongpumpar, ansiktsmålarkit och skattkartor.

Sarah visar runt i hemmet och berättar att det var 14 grader när de flyttade in i huset, mitt i den kallaste vintern. Många gånger funderade de på vad de egentligen hade gett sig in på. Kanske är det ett återkommande drag, att kasta sig in i nya ibland lite galna projekt, fast med en tydlig målbild. För en målbild är något hon verkligen haft framför sig när det kommer till sommarens uppsättning på Skagerack. En show hon drömt om att sätta upp i så många år. ▶

Färgsprakande show på Kulturhuset Skagerack sommaren 2023, kanske ses vi igen 2024!?

Sprida glädje

Nu har hårdrocken tystnat, publiken har gått hem och konfettin har lagt sig (näja lite spår finns ännu kvar uppe i Skageracks tak bakom de gamla ornamenten). Men hur kommer det sig att en tjej från Mariestad mer eller mindre uppvuxen i sina föräldrars fotobutik nu sätter upp storslagna shower i Strömstad?

– Det kanske låter klyschigt men jag drivs av att ha kul. Jag vill göra människor glada och det tror jag att jag är ganska bra på, ler Sarah.

– För mig handlar det om att skapa perfekta koncept. Jag har haft den där rock-storyn i huvudet i många år och jag har velat göra den rättvisa. Men för att göra det så måste man gå all in och varje detalj måste vara proffsig. Sagt och gjort, Sarah började scouta runt artister, musiker, kostymörer och scenarbetare. Bara de bästa var gott nog för denna rockshow med sång, dans och show i två akter.

– Det var otroligt, alla vi ringde tackade ja! Som Stefan Jonsson, en av Sveriges bästa gitarrister och Margaretha Julle, kostymör som vanligtvis jobbar med Carola och gör maskerna till Masked Singer.

”Här var det fest och klackarna i taket från första låten!”

Panik!

Sedan följde det verkliga arbetet. Inte minst med att ordna allt det praktiska inför showen samt koreografera, repetera, få alla i teamet att känna sig bekväma... samt den lilla detaljen med att sälja biljetter.

– I början hade jag lite panik när veckorna gick och det inte bokades på. Jag tror folk i Strömstad var lite avvaktande, man ville gärna se vad det var innan man vågade boka.

Men efter premiären i början av juli lossnade det rejält. Ordet om den magiska rockshowen började sprida sig och folk som hade sett den var lyriska. För det är ingen show man avnjuter sittandes i bänkraderna - här var det fest och klackarna i taket från första låten. Showen avslutas med ett fantastiskt medley och konfettiregn. Total urladdning! Varje kväll!

– Det var ju helt fantastiskt med all den responsen vi fick, det hade jag aldrig kunnat drömma om. I vanliga fall får man ett artig ”tack för ikväll” men här har folk kommit och kramat mig och sagt att det var det bästa de någonsin varit med om, säger Sarah stolt.

Engagemanget betydde att sommaren flög förbi, Sarah hann inte sitta i sina utemöbler en enda gång.

– Men det gör ingenting, för jag vet att vi kommer göra den här showen igen. Det gäller bara att hitta den perfekta planen och det vill jag göra i lugn och ro, säger hon leendes och sätter sig vid pianot igen. ■

Smått & gott

13 447

Invånare är vi i Strömstad!

Källa: SCB, september 2023

FLYTTA TILL STRÖMSTAD

www.stromstad.se/flyttahit

HISTORISKA STRÖMSTADSBILDER

Är du intresserad av historia och vill ha ett smakprov på hur det såg ut i Strömstad förr i tiden? Ta en titt i vår kartportal – Strömstad i tid och rum! Här hittar du kartor och bilder från förr. Denna historiska del av kartportalen har skapats genom ett samarbete mellan Strömstads kommun och Strömstads Museum. Gå in där och res med oss i tiden!

www.stromstad.se/tidochrum

På gång!

I evenemangskalendern kan du se vad föreningar och andra evenemangsskapare har på gång!
stromstad.se/evenemang

HYRA LOKAL

Behöver du en lokal för din verksamhet eller företag? Hör då av dig till Strömstadsbyggen och Strömstadslokaler så ska vi försöka hjälpa dig att hitta något som passar din affärsidé.

info@stromstadsbyggen.se

5

Procent

Påverkan på din energianvändning för varje grad du ökar värmen i ditt hem.

Källa: Allmännyttan

49st

Så många sjöar finns det i Strömstad

Strömstad blir filmärskommun 2024

Strömstads kommun är utsedd till filmärskommun år 2024 i samarbete med Göteborgs Filmfestival! Det innebär att vi fokuserar extra på film som konstform 2024, bland annat inom Skapande skola i undervisningen och att vi tar del av Göteborg Film Festivals utbud och kompetens. I samband med invigningen av festivalen den 26 januari kommer flera av festivalens filmer visas exklusivt på biograf Park i Strömstad.

Läs mer: goteborgfilmfestival.se

157

Personer

Befolkningen har ökat med 157 pers från januari till och med september 2023.

Källa: SCB

Allt PROGRAMMERA en plats

Strömstadsbyggens gatufest våren 2023 blev ett populärt event för invånare och besökare!

“Gatan börjar successivt bli en mer integrerad del av staden och en mötesplats som erbjuder något extra.”

Norra Hamngatan ligger mitt i Strömstad. De flesta av fastigheterna längs gatan ägs av Strömstadsbyggen, här finns både lägenheter och kommersiella lokaler. Trots att gatan har ett centralt, vackert och soligt läge har den i mångt och mycket länge upplevts som avsidet. För att öka gatans attraktivitet har Strömstadsbyggen därför genomfört en rad åtgärder som nu börjar ge resultat! Norra Hamngatan är aktiverad, har börjat leva och blivit en trevlig mötesplats!

“Gatufesten under våren 2023 blev startskottet för gatans fysiska utveckling”

Redan i starten involverades hyresgästerna, butikerna utmed gatan behövde vara delaktiga i utvecklingen. Regelbundna “gatumöten” hölls för att diskutera gatans möjligheter. På ett av dessa möten växte idén om att skapa en bilfri gatufest fram. Strömstadsbyggen köpte in flaggspele och planerade dagen – en svängig orkester hyrdes in.

Just gatufesten våren 2023 blev startskottet för gatans utveckling och det lyckade evenemanget gav en bild av hur gatan skulle kunna utvecklas till en plats där människor trivs.

Vad händer på Norra Hamngatan?

Små saker gör stor skillnad

Ibland är det inte de stora sakerna som gör störst skillnad, utan några väl valda små. Förutom att få hyresgästerna att samarbeta lades extra fokus på gatans blomsterlådor, en garageport blev ett konstverk och en liten stadsodling med ätbara växter tog plats. Satsningarna tillsammans med en god portion engagemang skapade nytändning! Stolta fastighetsägaren Strömstadsbyggen konstaterar att trenden vänts från negativ till positiv och att hyresgästerna känner en större framtidstro. Flera av butikerna vittnar om ett ökande antal besökare och att dagskassorna blivit bättre.

Norra Hamngatan fortsätter att utvecklas, hyresgästerna har själva delar

av kommandot i platsutvecklingen och skapar aktiviteter. Här märks allt från karaokekvällar till trubadurspelningar och i oktober ordnades en uppskattad höstmärnad. Gatan börjar successivt bli en mer integrerad del av staden och en mötesplats att uppleva.

Engagemang skapar framgång

Strömstadsbyggens VD Tobias Kristiansson berättar att projektet med Norra Hamngatan är sprunget ur det faktum att det har varit tufft för många av Strömstads kommersiella aktörer de senaste åren.

– Den ena krisen har avlöst den andra och vi ville skapa bättre möjligheter för våra hyresgäster att ha lönsamma verk-

Under hösten 2023 arrangerades en höstmärnad på Norra Hamngatan. Kaffevagnen var populär!

samheter, det är i sin tur en förutsättning för att vi som fastighetsägare får långsiktiga kontrakt.

– En nyckelfaktor har varit att få ett engagemang och en vilja till förändring. När viljan till förändring finns, skapas bra förutsättningar för lyckad utveckling! Visst har vi lediga lokaler på gatan, men vi har varit noga med vilka slags verksamheter som ska få kontrakt och har sagt nej till en del. Vi vill ha en bra mix av butiker och restauranger på gatan.

“Det går att göra stor förändring genom välriktade, ibland modiga, insatser!”

– Förutom det goda samarbetet med de kommersiella hyresgästerna har kommunens tekniska förvaltning varit en viktig partner. Strömstadsbyggen äger fastigheterna, men kommunen har rådighet över gatan. Här har vi genom framåtutad dialog fått till ett mycket konstruktivt och givande samarbetsklimat som även genererat bra saker för andra delar av Strömstad.

Genom satsningarna på Norra Hamngatan vill Strömstadsbyggen göra stråket och Strömstad till en attraktivare plats. Resultatet visar att det går att göra stor förändring genom mindre, välriktade och ibland modiga insatser där flera parter går samman och arbetar mot gemensamma mål. ■

“Förutom det goda samarbetet med de kommersiella hyresgästerna har kommunens tekniska förvaltning varit en viktig partner.”

Ängen på Nilsemyren vid norra utfarten fick i sommar symbolisera arbetet med att bjuda in bin, humlor och andra pollinerare i stadsrummet. Blomprakten imponerade, ett kvitto på att flera års arbete för att anlägga en gammaldags äng lönar sig.

DET VILDA STRÖMSTAD!

Kanske såg du i somras gräsytor som inte klipptes? Det kan ha varit utvalda platser för ängsmark, där gräs och blommor fick växa och blomma ut. Nilsemyren med arter som stor blålocka och slättergubbe är paradexemplet, men ängsytor fanns även utmed Kärleksstigen, längs kraftledningsgatan och cykelvägen på Röd, i backen vid vändplatsen på Tängen samt vid parkeringen på Lasarettsgatan. Här finns insektskolonier och skyltar som berättar.

Ängsskötsel kräver slätter. Gräset behöver tas undan för att göra marken mager så att fler blommor trivs. Sagt och gjort, tillsammans med Naturskyddsföreningen ordnades en slätterkurs i slutet av juli för att lära ut den ädla konsten. För intresserade utan lie bjöds fjärilsguidning och information om insatser för biologisk mångfald. Det förbereds också för äng vid den tidigare skjutbanan på Röd, på den gamla rinken i Myren och i Skee vid brand-

stationen. Elever och lärare från Valemyrskolan, Skee skola och Bojarskolan hjälper till och samlade i sommar in fröer som till våren ska säs på blivande ängar.

Nu längtar vi till kommande grönska, håll utkik efter blommande ängsytor på försommaren och planera gärna redan nu för att hjälpa naturen på traven.

Detta kan du göra själv:

Plantera för humlor och bin

Plantera pollen- och nektarrika växter som pärlhyacint, krokus, lungört, prästkrage eller en kryddväxt så blir pollinatörerna glada.

Låt gräsmattan växa

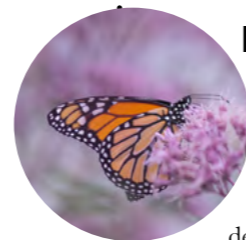
Lämna tio kvadratmeter av din gräsmatta oklippt över sommaren så att blomväxterna får blomma.

Bygg eller köp ett insekshotell

Det finns knappt 300 olika slags bin och humlor i Sverige. 46 av dem är hotade och riskerar att försvinna från landet. En anledning är brist på bra boplatser — hjälp insekterna med ett insekshotell!

Skaffa eller bygg en holk

Många fåglar, djur och insekter som lever i ihåliga träd har problem att hitta bohål p.g.a. att vi människor städar bort för mycket ihåliga träd i naturen. Om du har en fastighet, sätt upp en holk på din tomt, eller flera om du har möjlighet!

Blomrika ängar är viktiga för pollinatörer som bin och fjärilar, därför är det viktigt att bevara och skapa fler ängar.

Det här gör vi också för den biologiska mångfalden:

- Avverkningsfritt skogsbruk i kommunens skog enligt "Grön skogsbruksplan"
- Insatser för bekämpning av invasiva arter (parksida mfl)
- Åtgärder för bra livsmiljöer för sanddöla och hasselsnok - artsydd
- Inventering av våtmarker viktiga för biologisk mångfald
- Återvätning av egen skog - åtgärd mot utdikning

Canastagänget!

LÄNGTAN TILL MÅNDAGAR!

Några av dem har aldrig träffats förr, trots att de bor i "lilla Strömstad". Vissa är här för alla första gången, andra är veteraner. Initiativtagare till denna återkommande måndagsaktivitet är eldsjelen och Strömstadsbon Anita Rylander. Anita vet hur viktig social samvaro är, särskilt när man blir lite äldre. Hon har besökt andra kommuner och sett hur de jobbar, till exempel i Norrland där hennes mans släkt finns.

Anita Rylander

– Att få komma ut och spela Canasta som vi gör här varje måndag, blir något att hänga upp tillvaron på. Det är så viktigt att få rutiner och komma ut och umgås, säger hon och ser sig omkring i rummet. Bland spelarna finns både nyblivna pensionärer och åttio-plussare.

Oönskat ensam

Att det blev just Canasta beror dels på att kortspel är ett trevligt sätt att umgås som "håller igång huvudet". Canasta är också något enklare än bridge, det kräver ingen lång upplärning. När Anita pratar om ensamhet så vet hon hur den kan kännas.

– Min man gick bort hastigt när vi var i fyrtioårsåldern och det kom som en chock. Tiden efter det blev jag väldigt ensam och då blir man dålig...

Sedan dess brinner Anita för att förhindra ofrivillig ensamhet - särskilt bland äldre. Hon beskriver en tillvaro där många kanske har blivit änka eller änklings och barn och barnbarn bor på annan ort.

Nya grepp

Förutom Canasta på måndagar berättar en kvinna om att det även spelas bridge varje tisdag på Roddklubben.

– Det har vi gjort i många år, men det är inte så många som känner till det. Vi vill bli fler!

Utmaningen är många gånger att nå ut till invånarna med allt bra som sker i form av aktiviteter och samverkan. Med en allt mer åldrande befolkning krävs

nya grepp. Kommunen, civilsamhället, föreningsliv och ideella krafter behöver samarbeta för att förebygga både psykisk och fysisk ohälsa och lindra ofrivillig ensamhet.

Någon av canastospelarna ropar till sig Anita som får svara på en fråga om spelets regler. Hon verkar stormtrivas i detta sammanhang och hennes engagemang slutar inte här. Gemensamma måltider, promenader och bokcirkelns finns med i tankeverksamheten framåt.

– Det viktigaste är att man har något att längta till. Du hör ju hur kul de har här! Sedan fikar vi på daglig verksamhets café efteråt, det är minst lika viktigt, säger Anita och ler. ■

Seniorsatsning 2024

Nu satsar Strömstads kommun extra på förutsättningar för ett friskt åldrande! Seniorsatsningen 2024 ska skapa förutsättningar för samverkan mellan föreningsliv, kommunen och andra aktörer. Satsningen ska samordna och tillgängliggöra aktiviteter med syftet att främja ett hälsosamt åldrande. Medel kommer från statsbidrag för hälsofrämjande insatser för äldre.

Vill du genomföra en aktivitet eller vet vad som efterfrågas?, skicka ett mail till: kommuncenter@stromstad.se skriv "Seniorsatsning" i rubriken

SPÄNNANDE BESÖKSMÅL I GRÄNSLAND

Runt knuten finns mindre kända historiska platser väl värda ett besök. Tillsammans med Föreningen Ekomuseum Gränsland slår vi ett slag för utflyktsmål präglade av mytiska sägner och fantastiska byggnadsverk. Läs mer om alla besöksmål i vår gränstrakt på föreningen Ekomuseums Gränslands hemsida: okomuseum-grenseland.org

1

Sundsborgs skansar & Svinesundsbron

I området mellan bergen på svensk sida av Svinesund låg 1718 det centrala lägret till Karl XII:s befästning, Sundsborg. Här bodde officerare och delar av manskapet, här fanns verkstäder, matförråd, krutkällare och en kyrka med begravningsplats. Lägre såg ut som en mindre stad med baracker och timrade hus och med tält i olika former och storlekar. Än idag kan du se lämningar i området och vandra den magiskt vackra kulturstigen vid kanten av Idefjorden. Passa på att även beskåda byggnadsverket "Den gamla Svinesundsbron" underifrån och kröna din utflykt med att vandra över bron och EU:s yttre gräns.

2

Dårskilds högar

Inte långt ifrån Skee kyrka finns ett gravfält med historiska sägner. Någon har till och med påstått att just den här platsen är en del av inspiration till JR Tolkiens Bilbo och Sagan om Ringen. Detta är ett av våra vackraste fornminnesområden med spännande forntida stenringar i en naturskön högre st tallskog. Ett par gravar har en stenkantad "processionsväg" mellan sig. Vid vandringsledens början kan man även ta sig norrut, uppför Brudberget. Här ligger ett imponerande bronsåldersröse.

3

Blomsholms fornminnesområde

Blomsholms fornminnesområde med sina mytomspunna omgivningarna är kanske ett av de mest populära turistattraktionerna utanför Strömstad med besökare från hela Europa. Platsen är en upplevelse i alla årstider. Området med sin unika natur, säteri, statarlänga och fornminneslämningar är klassat som riksintresse. Här finns till exempel en av Norra Europas största skeppsättning samt imponerande gravringar. Ströva omkring på egen hand eller ta en guidad tur under sommarhalvåret då Skee hembygdsförening även säljer väfflor i Statarlängan.

4

Monolit-brottet vid Idefjorden

Har ni besökt Vigelandsparken i Oslo så har ni säkerligen sett den imponerande monoliten huggen ur granit. Men visste ni att den är huggen ur ett enda granitblock från ett stenbrott på den norska sidan av Idefjorden? För några år sedan blev platsen invigd som besöksmål och du tar dig antingen med egen båt från Hälle på den svenska sidan eller med en båt från Halden på cirka 20 minuter. Monolitens totala höjd är 17 meter och den visar 121 människor. Det tog tre professionella stenhuggare 14 år att hugga ut monoliten ur graniten och vid det gamla stenbrottet finns idag en liten utställning samt spår från stenindustrin.

Jacob Kärnberg, Gustav LomgårdLans och Ellen Hermansson på Strömstiernaskolan är matsugna!

FÖRSVINNANDE MATSVINN

Mat som slängs i onödan är dåligt för både budget och klimat. I kommunen mäter och registrerar kökspersonalen matsvinnet varje dag med hjälp av verktyget Generation Waste och får på så sätt koll på hur mycket mat som slängs. Från att man, höstterminen 2022, började mäta på det sättet har mängden serverad mat, som inte går åt, halverats.

– Vi såg att på vissa skolor blev det mer matsvinn än på andra och bestämde oss för att göra något åt det. Den största orsaken till halveringen är att vi värmer maten i omgångar i stället för att värma allt på en gång. Om inte allt går åt kan det användas dagen efter. Har maten varit varm får vi däremot inte värma den igen, förklarar kökschefen Makfire Mustafa. Även mängden mat som slängs i köket – utan att ha serverats – har minskat, liksom mängden mat som lämnas på tallrikarna. En av orsakerna till det minskade tallriksvinnet är att både kökspersonal och pedagoger uppmuntrar elever att ta mindre mat och i stället hämta flera gånger.

– Vi är nogna med att inte laga för mycket mat. I stället har vi alltid back-

upp-mat om det skulle ta slut. Vi håller även koll på frånvaro så att vi inte lagar fler portioner än som behövs, säger Makfire och fortsätter nämna hur stor-köket trixar för att så lite mat som möjligt ska gå förlorad.

– Vi fryser överbliven mjölk och tar sedan fram och använder den i gröt eller såser. Mat som blivit över kan till exempel användas till en pastasallad dagen efter. All kökspersonal har fått utbildning, genom Generation Waste, i hur de kan arbeta för minskat matsvinn.

Resultatet av personalens arbete med att minska svinn och deras engagemang i val av livsmedel vid inköp syns inte bara på vågen utan även på kostnaden. Kommunen köper alltså mindre mat. Viktigt inte minst med tanke på dagens höga matpriser till följd av inflation och ett allmänt högre kostnadsläge.

Ett nationellt nyckeltal är att matsvinnet inte ska överstiga 45 gram per portion. I Strömstads kommuns måltidsverksamhet ligger siffran på 37-40 gram. Eldsjälarna där ute i köken brinner för att inte slänga mat och fortsätter att jobba för att matsvinnet ska minska ännu mer. ■

Kökschef Makfire Mustafa.

Fakta matsvinn

Matsvinn är mat som går bra att äta men som av olika anledningar inte äts eller dricks upp.

Matsvinn uppstår där livsmedel produceras, hanteras, processas, säljs och tillagas. Det kan vara inom jordbruket, industrin, på restaurangen, i skolköken eller i hemmet. I Sverige slängs 10 miljoner ton fast livsmedelsavfall varje år, inklusive både matsvinn och icke ätbar mat såsom skal, ben etcetera.

Ett av målen i Agenda 2030 är att halvera matsvinnet i världen.

STRÖMSTAD IN LIGHT 2023

Det årliga evenemanget Strömstad In Light blev även 2023 en succé! Staden fylldes med liv, glädje och gemenskap. Evenemanget arrangeras av Br. Axelssons El, Strömstads kommun och Strömstadsbyggen. Temat för kvällen är hållbarhet, belysning, kultur och gemenskap.

Foto: Amanda Almén
Tusentals invånare och besökare tog sig ut i höstmörkret för att uppleva folkfesten, den vackra belysningen, kulturutbudet, marknadsplatserna och gemenskapen

KALL- BADHUSET

En mötesplats vid havet

Barn och gamla möts på kallbadhuset 1907. Mitt i bild syns den bottenförsedda trälåda där de utan simkunskeper tryggt kunde plaska runt. I bakgrunden ser man omklädningshytterna. Kallbaderskor stod till förfogande och kunde erbjuda enklare behandlingar. Var det en kylig dag kunde man få värmda handdukar serverade för en liten slant eller sitta i bastun för 30 öre – eller värmestugan som det hette då.

Kalla bad i Strömstad har en lång historia som förenat både nytta och nöje. Idag är kallbadhuset en uppskattad mötesplats som påminner oss om gamla tider. Men hur såg det ut förr? Och hur kan det bli i framtiden?

Att bada i havet för nöjes skull har historiskt sett haft dålig status. Det har i mångt och mycket ansetts farligt för både kropp och själ, förutsatt att det inte hade ordinerats av en läkare och skedde under kontrollerade former. En bidragande anledning till den allmänna inställningen kan ha varit det höga antalet drunkningsolyckor varje år – runt förra sekelskiftet dog mer än 1000 personer årligen till följd av drunkning. 1899 gjorde Svenska livräddningssällskapet en undersökning som visade att endast ett av tio barn i skolåldern kunde simma. Att bada i havet var förenat med livsfara.

Det har funnits olika kallbadhus i Strömstad. De första var de så kallade "Bassinerna" och bestod av två flytande anläggningar som guppade runt i Södra hamnen under 1800-talets andra hälft. Att bada i dessa upplevdes nog inte som ett nöje utan mer som ett nödvändigt ont. Vi kan föreställa oss den allvarsamma stämningen som rådde i läkarmottagningen när "domen" av ett kallt havsbad förkunnades för en patient. Eller den skräckblandade förtjusningen när kurgästen i ur och skur roddes ut i eka

till bassinerna för att under säkra former kunna genomföra sin helande havskur.

De två flytande badhusen kompletterades år 1869 med ett landfast kallbadhus avsett för enbart män. Detta låg i Södra hamnen och hade 21 omklädningsrum. Både de landfasta och de flytande kallbadhusen i Strömstad var försedda med en avgränsad del som hade en grund spjällbotten där man kunde doppa kroppen utan att behöva drunkna. 1879 revs det landfasta kallbadhuset då det var hårt åtgånget av väder, vind och skeppsmask. Det nya kallbadhuset som byggdes kort därefter stod klart 1880. Det nya påkostade badhuset kunde utan tvekan mäta sig med de främsta i landet, både till utseende och service.

Nya tider – från nytta till nöje

Runt förra sekelskiftet började den generella synen på salta bad att förändras. Havsbadandet som kultur började kopplas samman mer med nöje och avkoppling, än att vara en ordinerad kur. Flera havsbad i Sverige öppnade utan att ha någon koppling till en hälsobrunn, dessa hörde då ofta till ett hotell eller en restaurang.

På bilden ser vi det första bottenfasta kallbadhuset i Södra hamnen som invigdes 1869. Efter 10 år revs det och ersattes av ett nytt ståtligt kallbadhus som stod klar till badsäsongen 1880.

Även i Strömstad förändrades synen på bad. Företeelsen började slå sig fri från kurortens allvarsamma bojer genom att mer och mer bli ett folkligt sommarnöje för alla samhällsklasser, badupplevelsen i sig blev en besöksanledning! Simkunnigheten i landet ökade successivt och år 1920 infördes obligatorisk torrsimsundervisning i de folkskolor som hade gymnastik. Detta medför att fler tyckte att det var roligt att bada – när badaren slapp göra det med livet som insats. I Sverige blev även två veckors semester lagstadgad 1938 vilket bidrog till att nya målgrupper behövde underhållas på sommaren.

”Där såg jag bland annat för första gången korta kalsonger.”

Kallbadhuset i Strömstad kom med åren att bli en folklig mötesplats dit vuxna och barn kunde gå för att svalka av sig, hoppa, dyka och leka – kanske även för att kunna mötas som jämlikar. Ett ungdomsminne av hur olika världar kunde sammanstråla på en och samma plats kan vi ta del av i Birger Strandells bok ”En bok om Strömstad”.

”Där såg jag bland annat för första gången korta kalsonger. Det var under första världskriget. Alla herrar hade ju långa kalsonger på den tiden, också på

Väninnorna Greta och Elsa-Brita tar en paus från badandet med en fika i solen 1931.

sommaren. Men en baron från Stockholm hade korta och han berättade för mig att han helt enkelt hade klippt av sina för han tyckte det blev varmt med långa”

Kallbadhuset i Södra hamnen fick stå kvar många år, ända tills det var helt uttjänt. Räddningstjänsten fick jobbet att elda ner det 1962, det var då ingen idé att fortsätta att lappa och laga det väderbitna bygget. Strömstad saknade således ett kallbadhus mellan 1962 - 2005. En stor saknad bland många av Strömstads äldre befolkning som upplevt ett före och efter.

Det nya kallbadhuset

Per Englund, tidigare VD för det kommunala fastighetsbolaget som ägde kallbadhuset, har vid ett tillfälle sagt att eftersom han var med att besluta kring rivningen av det gamla kallbadhuset, skulle han även vara med att bygga ett nytt medan han var i tjänst. Och så blev det.

Arkitekten som ritade det nuvarande kallbadhuset var Mats Lundgren, tidigare ägare av Kustlinje Arkitektbyrå. Han berättar för Allihopa att målet från kommun och politik var att upprätta ett nytt

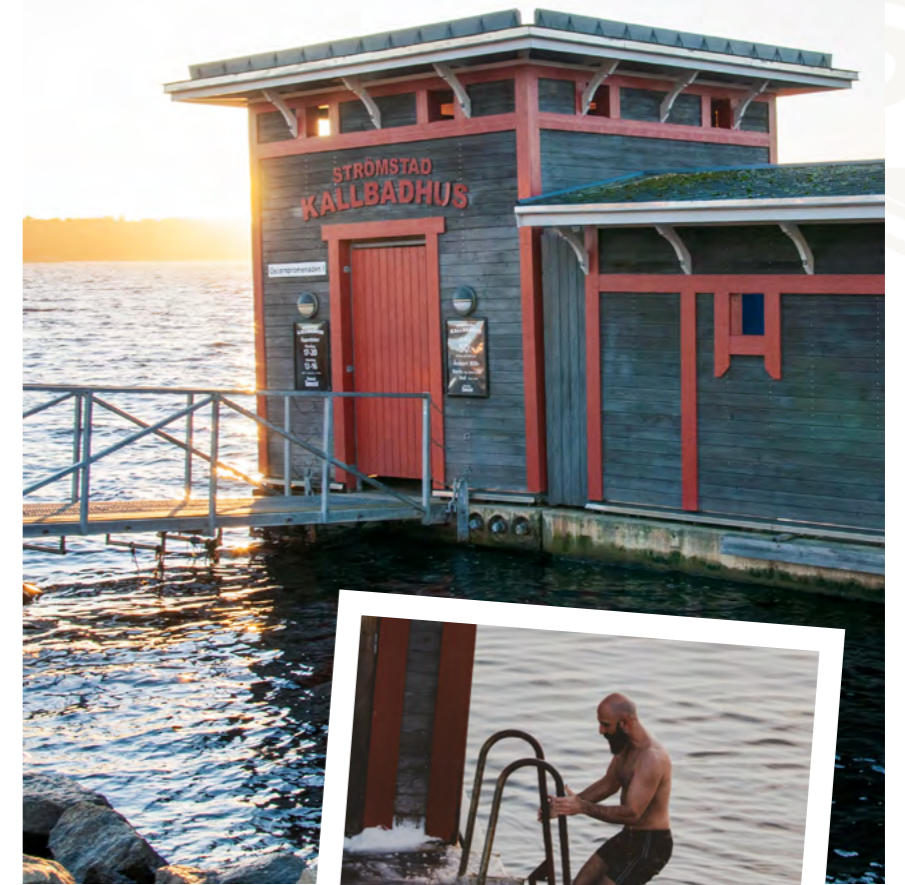
stadsnära kallbadhus för strömstadsborna som samtidigt kunde vara en attraktion för turister.

– Per Englund var eldsjelen och möjliggöraren i detta projekt, att det på sikt skulle bli ekonomiskt olönsamt var uppenbart, det visste alla om. Det fanns andra värden i att ha ett fint kallbadhus som ansågs viktigare bland de dåvarande beslutsfattarna och väldigt få hade något emot detta! säger Mats.

”Det fanns andra värden i att ha ett fint kallbadhus som ansågs viktigare”

Strömstad lever fortfarande, efter nära 250 år som kurort, mycket på sitt anseende som havsnära turist- och besöksmål. Friluftsliv och friskvård är populärt bland många och dagens kallbadhus är en salt mötesplats som givetvis bidrar till dessa värden. En fråga vi kan ställa oss inför framtiden är hur nästa kallbadhus och havsnära mötesplats ska se ut? Finns det utforskade möjligheter värda att begrundas som ytterligare förstärker Strömstads anseende som badort? För en sak är säker, badkulturen är djupt förankrad i Strömstads själ och själen är värd att tänka lite extra på.

Dagens kallbadhus uppfördes 2005. En populär mötesplats än idag!

1890-talet. Kallbadhuset stoltserar i all sin prakt! Skärmen på takets nock ska förhindra insyn från nyfikna åskådare uppifrån Laholmsberget.

**STRÖMSTADS
HAFS-KURANSTALT**

Säsong: 1 Juni till 15 September

BADINTENDENT:
D:r ALFRED BERGHEL
STOCKHOLM

Beställningar af rum genom Badaktiebolagets Styrelse

Nästan hela personalstyrkan inom kommunens räddningstjänst har andra jobb och rycker bara in när det behövs. Allihopa träffade nytillskotten Josefine Mattsson och Urban Klock som inte ångrar en sekund att de hoppade på deltidsjobbet som brandman.

På deltid

BLI RÄDDAREN I NÖDEN!

För ungefär ett år sedan anmälde både Josefine och Urban sitt intresse för att bli räddningstjänstpersonal i beredskap, även kallat deltidsbrandman. Efter medgivande från sina ordinarie arbetsgivare, några fystester och en läkarundersökning, tillhör de nu de räddande änglarna i Strömstads brandmannastyrka.

– Det känns bra att kunna hjälpa. Jag själv vill ju få hjälp om det händer något så varför ska inte jag kunna vara den som hjälper? säger Josefine. Att ha det här uppdraget ger också mycket tillbaka, jag utvecklas mycket personligen och det är både spännande och härligt när man får lite puls!

Josefine och Urban är mycket nöjda med introduktionen in till yrket. I den ingår en två veckors grundutbildning med både praktiska och teoretiska inslag. Därutöver övar alla brandmän regelbundet på olika insatser. Styrkan består av

fyra grupper med sex brandmän i varje grupp.

– Vi har en fantastisk gemenskap både inom och mellan grupperna, säger Urban, som är på gång med C-körkort så att han även kan köra brandbil.

När larmet går ska du som deltidsbrandman infinna dig på brandstationen inom fem minuter och stå redo att rycka ut. Det vill säga var fjärde vecka, under din jourvecka. Josefine, som jobbar på ICA Nära i centrum och Urban, som jobbar på Strömstad Shoppingcenter, har många gånger visat prov på att de klarar det.

Deltidsbrandmannens ordinarie arbetsgivare behöver räkna med att medarbetaren kan behöva lämna arbetsplatsen någon stund under jourveckan. I genomsnitt åker deltidsbrandmän på hjälpinsatser 1-2 gånger per jourvecka. I gengäld får arbetsgivaren en professionell livräddare på arbetsplatsen!

Gör som Josefine och Urban!

Brandstationerna i Strömstad och Skee behöver fler deltidsbrandmän. Kan detta vara något för dig? Läs mer och anmäl dig som sökande på:

stromstad.se/deltidsbrandman

Gör som Strömstad Shoppingcenter och ICA Nära Strömstad!

Är du arbetsgivare och har en medarbetare som skulle kunna tänka sig att vara deltidsbrandman? Att ge hen möjligheten är en viktig insats för att vi ska kunna hjälpa människor vid bränder, olyckor och sjukdomsfall!

FAMILJEHEM – EN INSATS FÖR UTSATTA BARN OCH UNGA

Strömstadsborna Iren och Kenneth Myrvold bestämde sig för drygt tre år sedan att öppna upp sitt hem för ett barn i akut behov av en trygg hemmiljö. Just nu är behovet av fler familjehem stort. Allihopa träffade Iren för ett samtal om vad åtagandet innebär.

Hur kommer det sig att ni blev familjehem?

– Under pandemin fick jag via TV veta att det fanns ett stort behov av familjehem i Norge. Jag undrade om det fanns ett behov här i Strömstad också och fann information på kommunens webbplats om att så var fallet. Vi har själva två vuxna barn som bor utomlands och hade både tid och sovrum till förfogande, så jag skickade in en intresseanmälan. Jag hade aldrig trott att det fanns så många barn som väntade på att flytta till en ny hemmiljö!

Hur gick det till?

– Det dröjde inte länge förrän kommunen kontaktade oss och några veckor senare flyttade en flicka hem till oss. Här bor hon fortfarande, tre år senare, och nu bor ytterligare en flicka hos oss. Både

jag och min man blev intervjuade innan, frågor ställdes om vår bakgrund och så fick vi uppge våra jobbscheman. Vi fick också en kort utbildning ”Ett hem att växa i”.

Hur är det att vara familjehem?

– Det ska erkännas att det kan vara svårt, de barn som måste byta hemmiljö har mycket med sig i bagaget. Men man får liv i huset och det är mer givande än jobbigt!

Har du några tips?

– Gör detta om du har tid och resurser, du behövs! Din insats gör skillnad även om det skulle visa sig bli kortvarigt. Man har alltid någon att rådfråga. Vi har fått bra stöd från kommunens familjehemssekreterare och handledare.

Iren och Kenneth har öppnat sitt hem för barn och unga i akut behov av en trygg hemmiljö.

Har din familj tid och plats för en till?

Då kan ni passa som kontaktfamilj, stöd-familj, jourhem eller familjehem! (Du får ersättning enligt SKR:s norm.)

Anmäl ditt intresse på: stromstad.se/familjehem eller ring familjehemssekreterare via 0526-190 00.

Nya löften för klimatet!

Tillsammans med övriga kommuner i Västra Götalands län har vi i Strömstads kommun 2021-2022 bidragit till att minska klimatpåverkande utsläpp med drygt 75 000 ton koldioxidkvivalenter! Kommunstyrelsen har beslutat ställa sig bakom följande löften för 2024-2026:

- Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.
- Vi minskar utsläppen tillsammans med näringslivet.
- Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
- Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
- Vi arbetar aktivt med vår energiplan.
- Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
- Vi gör klimatsmarta inköp.
- Vi säkrar att planering och byggande bidrar till ett transporteffektivt samhälle.
- Vi utvecklar gaturum för ökad tillgång och attraktivitet.
- Vi arbetar med klimatstyrande parkering.
- Våra nya personbilar körs på förnybar el, biogas eller vätgas.
- Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.
- Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
- Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.
- Vi ökar livslängden på elektronik och möjliggör cirkulära flöden.
- Vi möjliggör cirkulära arbetskläder.
- Vi använder cirkulära möbler.
- Vi energieffektiviserar vårt fastighetsbestånd.

Kommunernas klimatlöften är en satsning inom satsningen "Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om" som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen Västra Götaland. Under 2021 och 2022 har kommunerna i Västra Götaland tillsammans genomfört klimatlöften som beräknas minska utsläppen med drygt 75 000 ton koldioxidkvivalenter. Strömstads kommun arbetar för att vara en fossiloberoende kommun 2030.

HÄR VILL VI LEVA!

Mattias Sahlberg och Malin Fransson

“Mällbyhöjden är ett fint område med potential att stå för en stor del av bostadsförsörjningen i kommunen under många år framöver!”

Trots att bostadsmarknaden sviktar är inflyttningen fortsatt positiv i Strömstad. Mer än 300 nya bostäder har blivit inflyttningsklara under 2023. Allihopa hälsar på i nya kvarter och tar tempen på planeringen för Strömstads nästa möjliga stadsdel, Mällbyhöjden.

Det har byggts och byggs mer än på länge i och kring staden. Till nya bostadsområden klara 2023 hör nya kvarter i Myren med bortåt 250 nya hyreslägenheter, kvarteret Magistern på Karlsgratan med drygt 20 lägenheter och Hedelinhuset på Norra Hamngatan med närmare 30 lägenheter i olika upplåtelseformer.

Efterfrågan på bostäder finns fortsatt och statistik från mäklare visar att priset på bostadsrätter under de senaste åren utvecklats betydligt starkare i Strömstad än i övriga länet och riket. Till kommande utvecklingsområden för bostäder hör Hjältsgård i Skee, kvarteret Pilen

utmed Surbrunnsgatan, lite längre fram finns planer på bostäder i bland annat kvarteret Veterinären vid Oslovägen.

Idéarbete kring bostadsreserv

Parallellt med det har idéarbetet inför utveckling av kommunägd mark vid Mällbyhöjden strax öster om centrum inletts. Malin Fransson, översiktsplanerare och Mattias Sahlberg, mark- och exploateringsingenjör är båda involverade i den tidiga planeringen. Allt är ännu i sin linda och en utbyggnad ligger många år bort.

Mällbyhöjden är ett fint område med potential att stå för en stor del av bostadsförsörjningen i kommunen under många år framöver, bedömer Malin och Mattias.

Delar av området är kuperat och högt beläget med service och natur på nära håll. Här finns både hållmark, skog och igenväxt ängsmark, Bohusleden går fram strax utanför det tänkta bostadsområdet. Framför sig ser de ett grönt, attraktivt område med blandad bebyggelse.

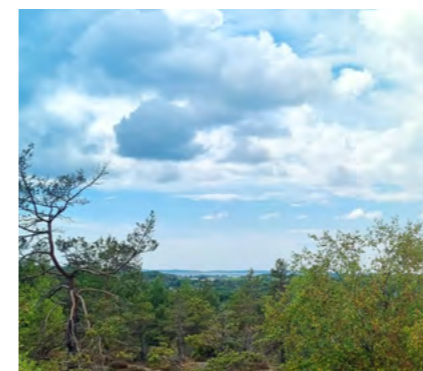
Det är ett stort område och det är rimligt att tro att det kommer att byggas ut i etapper, säger Mattias.

Innan planeringen sätter igång på allvar väntar dialog med Strömstadsborna om hur området nyttjas idag och hur man vill kunna använda det framöver. Och förstas avstämning mot efterfrågan,

frågor ska ställas till både byggherrar, mäklare och inflyttare. Det är viktigt att bygga den typ av bostäder som efterfrågas och som stärker områdets kvalitet.

Inför kommande arbete skissar en arkitektbyrå på en grov struktur för området. Här anges möjliga vägstråk, områden lämpliga för bostäder samt vilka ytor som ska användas för rekreation. Därefter väntar avstämningar med politiker i olika konstellationer.

Inget är bestämt, området är ett blankt men spännande ark, säger de båda om Strömstads bostadsreserv i österled. ■

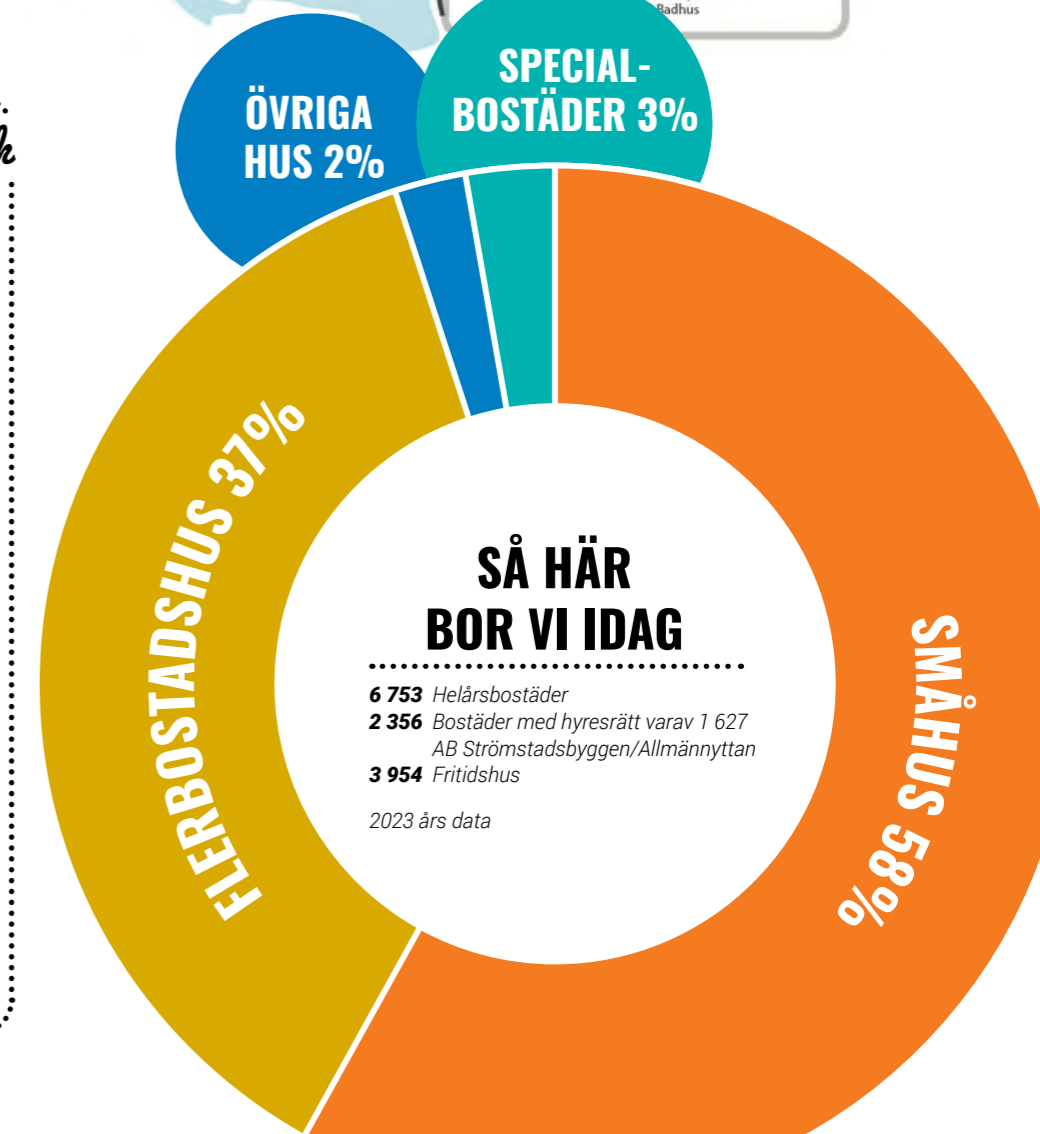

Plats för sandödlor och snok

Mällbyhöjden är till största delen obebyggt. Men invånare finns ändå. Bland berghällar, blöta stråk och skogsbryn finns fina livsmiljöer för de hotade karaktärsarterna sandödlor och haselsnok. Båda skyddade enligt EU:s Artskyddsförordning som säger att arternas livsmiljöer inte får förstöras.

Mycket jobb har därför redan nu lagts på åtgärder för att förstärka livsmiljöerna utanför tänkt område för bebyggelse. Nyskapade soliga, sandiga ytor och orörd natur ska göra det möjligt för djuren att flytta till nya områden helst innan det så småningom blir dags för byggnation. Strömstadsmodellen, där samhällsplanering går hand i hand med artskyddet, lyfts fram som ett föredöme av Naturvårdsverket.

Magnus Widén

– Hur fungerar kommunal ekonomi egentligen?

Inflation, stigande priser och spartider. Just nu pratas det ekonomi på alla nivåer i samhället. Höstens budgetarbete har varit tufft för både kommunens ledamöter och tjänstepersoner. Allihopa tog ett prat med kommundirektör Magnus Widén om hur kommunal ekonomi egentligen fungerar, hur överskott kan användas och om vad han tror om utsikterna för Strömstad framöver.

Du har en bakgrund som ekonomidirektör i en rad andra kommuner, hur ser du på Strömstads ekonomi?

– Strömstads kommun ser ut att göra ett överskott på drygt 50 miljoner för 2023, det är drygt 40 miljoner mer än budgeterat för året. Det är ett gott resultat ett år då många kommuner och regioner redovisar ett nollresultat eller till och med negativt resultat. Samtidigt tvingas flera verksamheter i Strömstads kommun ändå effektivisera eftersom överskottet inte räcker för att kompensera för utökad verksamhet, väntade hyreshöjningar och löneökningar fullt ut kommande år.

Måste en kommun gå med överskott?

– Det finns lite olika svar på det. Det står i kommunallagen att budgeten ska visa ett överskott, men huvudsakligen handlar det om att ett överskott behövs för att kunna finansiera investeringar. Då avses nödvändiga investeringar i kommunens verksamhetslokaler och infrastruktur etc.

“Varje generation ska bära sina kostnader”

Principen om “God ekonomisk hushållning” betyder för kommuner att man ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten. Varje generation ska bära sina kostnader och kommunens verksamhet ska bedrivas på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Strömstads kommun har gått bra i flera år – varför ska det då sparas?

– Strömstads kommun är en av Sveriges mest belånade kommuner räknat per invånare. Kommunen har hittills lånat 1,7 miljarder kronor till olika investeringar (inkluderar även bostäder som kommunen äger). Det motsvarar cirka 130 000 kronor per Strömstadsbo.

Låneskulden gör att Strömstad behöver ett högre resultat än om kommunen inte haft någon låneskuld. Det finns beslut som säger att resultatet ska uppgå till fyra procent av skatteintäkterna för att finansiera redan gjorda och kommande investeringar varje år. Det motsvarar ett överskott på cirka 40 miljoner per år.

Kommunen behöver alltså göra en vinst/överskott varje år för att klara av investeringarna. År 2024 väntas bli ett tufft år, prognosen är att kommunen nästa år ska göra ett överskott på 10 miljoner kronor. För att klara det årliga resultatmålet på 40 miljoner kronor behöver alltså även en del av överskottet från 2023 användas.

Vad är problemet med att fortsätta låna till investeringar?

– Ju större upplåning, desto större risk. Höga räntekostnader ger mindre utrymme att bedriva verksamhet och

kräver högre resultat. Samtidigt behöver kommunen tänka framåt och utveckla verksamheten. Till planerade investeringar den närmaste treårsperioden hör bland annat ytterligare investeringar i VA-verksamheten, hamnar och boende för äldre.

Vilka investeringar har gjorts?

– Kommunen har sedan tidigare gjort stora investeringar i bland annat reningsverket på Österröd och sjöledningar för vatten och avlopp, i färjeläget och för inköp och ombyggnation i sjukhusfastigheten. Flera investeringar, som de i Kustbevakningens byggnad och färjeläget, återbetalas över tid via avtal med “hyresgästerna”.

Ytterst är det Kommunfullmäktige som bestämmer vilka investeringar som ska göras i samband med att man varje år beslutar om budget för nästkommande år.

Hur ser du på utsikterna framåt?

– Strömstad har gjort investeringar i infrastruktur som många kommuner har framför sig, vårt kommunala VA-nät är till exempel till stora delar förnyat. Kommunen är i grunden välmående och vi har den stora förmånen att ha inflyttning och en god arbetsmarknad vilket borgar för goda förutsättningar för en stabil ekonomi. Men överskott kommer att krävas även framöver. ■

Ett nytt rosa hus växer till liv!

Äntligen var det dags! Hyresgästerna i de 27 nybyggda lägenheterna i fastigheten Magistern kunde flytta in en fredag i slutet av september.

Allihopa hälsade på i portuppgången på självaste inflyttningsdagen. Uthyrningen av lägenheterna har gått bra, på inflyttningsdagen var alla uthyrda.

– Huset har fin färg!, sa en man som lastat ut lådor ur en släpvagn. Han berättade att hans son ska flytta in och att han har ställt upp som flyttgubbe.

– Det gamla huset som låg här innan har jag spenderat massor av tid i, det är kul att ni fångat upp att det var rosa!

Så riktigt, det är just ingen slump att Magistern blev rosa, kommunala fastighetsägaren Strömstadsbyggen värnar lokal historia och ville låta platsnamnet ”Rosa huset” leva vidare. Det rosa hus

med all sin snickarglädje som tidigare fanns här, är sedan några år flyttat till en annan del av staden.

Till nya hyresgäster hör Olivia och Mikael som kommer gående hand i hand. De får en demonstration av hur lägenhetens säkerhetsdörr låses upp och kan sedan kliva in i sin första egna lägenhet.

Första spadtaget för Magistern togs av representanter från Strömstadsbyggen och delar av styrelsen tidigt på våren 2022. Resan mot färdigställande har inte varit helt spikrak, mycket på grund av det förändrade världsläget som medfört både höjda priser på material och energi samt brist på vissa komponenter.

Även om det stundtals varit lite kämpigt tycker Strömstadsbyggens projektchef

Gary Lyckell att det blev ett fint hus som passar bra in bland resten av bebyggelsen.

– Nu har vi 27 nya centralt belägna lägenheter och en lokal som kommer bidra till Strömstads utveckling. Här står nu ett vackert hus med träfasad som smälter bra in i miljön och bidrar till småstadscharmen i Strömstad, summerar projektledaren nöjt. ■

Fakta: Magistern

Fastighetsägare: AB Strömstadsbyggen
Byggår: 2022-2023
Antal lägenheter: 27
Antal våningsplan: entreplan + tre våningar
Garage: Ja
Kommersiella lokaler: 1

Fritidens HJÄLTAR

De utträttar stordåd, men står sällan i fokus. Bakom varje träning, aktivitet och ideella evenemang finns eldsjälur, personer som satsar tid och engagemang för den hobby, intresse eller sport de brinner för. Allihopa har träffat ännu en hjälte ur det lokala föreningslivet.

Möt Sveriges västligaste idrottsförening!

Cirkepträning, yoga, Trx-pass, gym, vävstuga eller innebandy? Hos Sverige västligaste idrottsförening, Kosters sportklubb, finns något för alla. Går planerna i lås blir det mer verksamhet, tillsammans med kommunen söks medel för att bygga ett nytt gym i anslutning till den egna lokalen på Sydkoster.

Just när mörkret sluter sig och soffan lockar behövs de som mest – de nära aktiviteterna som livar upp och får alla åldrar att umgås och röra på sig. I Kosters sportklubbs lokal (Ksk-huset) vid torget på Sydkoster lyser det nästan varje kväll. Vissa dagar pågår här gym eller innebandy, andra dagar byter lokalen skepnad till bygdegård när vävstugan, stickcaféet eller julmarknadspysslet intar huset. En och annan fest smyger sig också in i programmet, lokalen hyrs ut av och till. I början av året ordnas den årliga medlemsfesten, ett måste för aktiva frivilligarbetare i ytterskärgården!

Vill bygga nytt gym

Idrotts- och klubblokalen invigdes 1981. Här finns gym, gymnastiksal, bastu, en scen, kök, kontor, utrymme för postsortering och andra skrymmer. Intresset för gymaktiviteter ökar och försäljningen av gymkort har gått från 44 år 2020 till 144 år 2023. Problemet är att redskapen måste flyttas undan när andra aktiviteter ska genomföras.

Vi hoppas därför kunna bygga ut lokalen så att gymredskapen kan få en permanent plats, säger styrelseledamoten Jenny Larsson, medlem i föreningen sedan barnsben.

Ansökan omfattar även en utepaddelbana. Förhoppningen är att hitta medel hos föreningstillvända investerare som Ica-stiftelsen och Thordénstiftelsen. Vissa ansökningar har redan beviljats.

Skitgöra ger pengar

Kosters sportklubb är en aktiv förening, styrelsen har ett finger med i flera av de större sport- och kulturhändelserna på öarna som Kosterrundan och Koster Swimrun. Varje år ordnas löptävlingen Kosterrundan och tipspromenaden vid påsk drar vanligtvis stora skaror. Klirr i kassan ger också stödet från sponsorer, oftast lokala företag. Annars är det svettigt styrelse- och medlemsarbete som för klubbens verksamhet framåt.

Vi säljer årskort till gymmet och medlemskap såklart, informerar Jenny. Dessutom drar vi in en del på pantning av burkar och flaskor. Klubben har tunnor på flera ställen på öarna där pant tas emot för vidarebefordran till "Panta mera". Säckarna ersätts med 200 kr styck.

"Det är svettigt styrelse- och medlemsarbete som för klubbens verksamhet framåt."

Sommartid skickar vi in minst 42 säckar i veckan, vissa veckor det dubbla. Superbra pengar till klubben, många av våra medlemmar gör ett hästjobb med denna ibland rätt skitiga syssla.

Ett nytt grepp bland medlemsaktiviteter är Hålsans dag som 2023 ordnas i december, en dag för både yngre och äldre. Då kommer friskvårdskonsulent Emelie Edvardsson från Strömstads Badanstalt för att ge träningstips och prata kost och motion. Heja på säger vi! ■

Kosters sportklubb

Antal medlemmar: 300

Bildad: 1961

Styrelsen 2023: Håkan Wogenius, Britt Marie Bryngelsson, Håkan Eriksson, Lisa Amundsson, Jenny Larsson, Simon Larsson, Ann Husby plus adjungerade

Vänder sig till: fast- och fritidsboende samt besökare

Årliga aktiviteter: Påskpromenad, Sommarloppis, löptävlingen Kosterrundan, fotbollsmatch och julmarknad

Aktuellt: Utbyggnad av idrottshallen med nytt permanent gym och utepaddelbana

Paroll: "Glädje och gemenskap över generationer"

Håkan Wogenius och Jenny Larsson

Vi gör det möjligt!

Din kommun: Tekniska förvaltningen

När det händer grejer i Strömstad blir kommunens tekniska verksamhet fort engagerad. Tack vare en praktiskt lagd arbetsstyrka med lösningsinriktad inställning blir evenemang i staden genomförbara. För utan skyltar, papperskorgar, transporter och avspärningar blir det inget åka av!

Fakta tekniska förvaltningen

Verksamhetsområden:

- **Gata och park** – har hand om gator, allmänna platser, natur- och grönområden, skog, fordon, trafiksäkerhetsfrågor, linfärjor och Näsingeflygplats.
- **Vatten och avlopp** – har hand om kommunens vatten- och avloppsledningar, samt ett av Sveriges modernaste reningsverk.
- **Renhållning** – samlar in och tar hand om avfall, driftar återvinningscentralen och återvinningsstationerna (från 1 januari 2024), samt fjärrvärmeverk.
- **Hamn** – underhåller och hyr ut kommunens båtplatser.
- **Mark och exploatering** – har hand om ärenden kring kommunens markinnehav.
- **Inköp och service** – har hand om kommunens gemensamma förråd, posthantering med mera.
- **Strömstads Badanstalt** – bad- och gymverksamhet för allmänheten

• Antal medarbetare: 65

Ju fler evenemang för allmänheten som arrangeras desto mer levande blir staden. Något som många kanske inte tänker på, är hur mycket arbete det ligger bakom varje evenemang. Ansvariga för kultur- och fritidsfrågor i kommunen jobbar hårt, tillsammans med olika arrangörer, för att skapa förutsättningar för ett brett utbud av aktiviteter i Strömstad. Några som också jobbar hårt för att evenemangen överhuvudtaget ska kunna genomföras är medarbetarna i kommunens tekniska förvaltning.

– Vad är en sån' här stad utan evenemang? Allt som sker är ju det som skapar staden och det ska vara bra evenemang, säger Conny Hansson som är chef för gata och park i Strömstads kommun.

Kommunen behöver inte alltid vara involverad, många gånger kan en lokal arrangör ordna allt själv, men så fort det drar ihop sig till en aktivitet på allmän platsmark blir Connys avdelning involverad. Oftast är kommunen då

medarrangör, det vill säga stöttar huvudarrangören inför, under och efter evenemanget. I vissa fall behövs ett avtal om vad kommunen respektive arrangören själv ansvarar för.

I somras fick Strömstad besök av musikshowen Diggiloo. När ett så stort evenemang kommer på tapeten bildas en arbetsgrupp där kulturansvarig, fritidsansvarig och näringslivsutvecklare med fokus på besöksnäring ingår. Och även Conny.

“Vi är ett gott team och alla går in med rollen som möjliggörare!”

– Vi är ett gott team och alla går in med rollen som möjliggörare, säger han. Vi strävar efter att det ska vara en mix av evenemang under hela året så att det finns något för alla. Stora evenemang kräver mycket resurser, så vi har konstaterat att vi maktar med maximalt ett stort evenemang per år.

Conny blir ofta involverad i ett tidigt skede och kan lotsa arrangören i ansökningsprocessen. Vid arrangemang på allmän plats krävs att arrangören har tillstånd från polisen för att säkerställa att evenemanget kan genomföras tryggt och säkert för invånare och deltagare. Ibland krävs även tillstånd från Länsstyrelsen.

“Conny lyfter fram sina medarbetare inom gata och park som ofta tar på sig extra arbetsuppgifter i samband med evenemang.”

Vid en förfrågan gäller det först att utse en lämplig evenemangsplats och Conny och hans medarbetare står sedan för allt det praktiska kring evenemanget, som att

lösa parkeringsfrågor, eventuella avspärningar, skyltar, bussar, transporter och extra papperskorgar. De hjälper också till med att städa upp och besikta platsen efter evenemanget. Säkerhetsfrågorna är oerhört viktiga och där är även räddningstjänsten involverad.

Conny lyfter fram sina medarbetare inom gata och park som ofta tar på sig extra arbetsuppgifter i samband med evenemang. Han berömmar också Strömstads alla fantastiska föreningar som ställer upp med stor kraft vid större evenemang, något som imponerar särskilt på externa arrangörer.

– När evenemang, som till exempel Strömstadmilen eller ett cykellopp, involverar allmän väg blir det ibland trixigt med trafiken. Visst kan en avspärrad väg ge enstaka sura miner, men att omlada trafiken är ibland ett måste för att möjliggöra ett evenemang.

– Det finns ett stort värde i ett lyckat evenemang. Det gör att man gärna kommer på nästa evenemang och att tillresta gärna återkommer till Strömstad, säger han.

Ditt bästa råd till den som funderar på att ordna ett evenemang?

– Börja i god tid. Det är mycket som ska ordnas, men vi löser det mesta tillsammans! ■

Vill du ordna ett arrangemang?!

Vill du ordna ett evenemang? I vår evenemangshandbok får du råd och hittar kontaktuppgifter! stromstad.se/arrangor

Tony Maxharry, Mattias Karlsson och sommarjobbande Isak Forsblad placerar ut toaletter i samband med "Fest i stadsparken."

“Det finns ett stort värde i ett lyckat evenemang. Det gör att man gärna kommer på nästa evenemang och att tillresta gärna återkommer till Strömstad”

KURS MOT GOTT FÖRETAGSKLIMAT

En ny näringslivsstrategi ska vägleda kommunens näringslivssamarbete framöver. Strategin har tagits fram i samarbete med lokala företagare och ska genomföras i samverkan. Den anger tydligt att kommunen vill hjälpa näringslivet att växa för att skapa fler arbetstillfällen och förbättra företagsklimatet. Målen är högt ställda, 500 nya arbetstillfällen ska skapas och kommunen ska finnas bland de tio högst rankade kommunerna i fråga om företagsklimat år 2030. Insatser inom tre områden ska fokuseras; service och bemötande, kompetensförsörjning och robust arbetsmarknad.

Medel till vandringsguide

Glada nyheter! Strömstads löparklubb har i samarbete med Strömstads kommun beviljats 390 000 kronor av Leader Bohuslän (EU-medel för lokal utveckling) för att ta fram en vandringsguide över lokala vandringsleder. Minst 25 olika leder ska presenteras.

Projektet löper över flera år och ska samla in och tillgängliggöra information om leder, deras svårighetsgrad och faciliteter, allt för att göra naturen mer tillgänglig. Informationen ska finnas både digitalt och i tryck, på svenska och på engelska.

LEADER FÖR FLER!

Har du eller din förening en idé som kan göra din plats lite bättre? Passar den för att bli ett leaderprojekt? Kolla förutsättningarna och testa idén på www.leaderbohuslan.se

44 procent

Det nyrenoverade storköket i sjukhusbyggnaden Pilen 5 har bidragit till skolkökens minskade energiförbrukning. En jämförelse mellan perioden januari-september 2023 och motsvarande period 2021 visar en minskning på hela 44 procent.

MINI-MARIA! MOTTAGNING I STRÖMSTAD!

Nu finns Mini-Maria – en mottagning för dig upp till 21 år som har frågor eller bekymmer kopplade till alkohol, droger eller spel om pengar. Även du som förälder och anhörig är välkommen att höra av dig!

På onsdagar finns en sjuksköterska och en kurator på plats, men det går bra att ringa även andra dagar. De som jobbar på mottagningen kan ge råd och stöd kring alkoholvanor, droger eller andra skadliga beroenden och hjälpa dig att sluta.

Mini-Maria telefon: 010-441 52 70

Telefontid: må-to 10-12

övriga tider går det bra att lämna meddelande så blir du uppringd

Besöksadress: Brunnsgatan 2, Strömstad

10300 kg

Spola inte ner sådant som inte hör hemma i avloppet, 2022 tog reningsverket hand om 10 300 kg avfall från inkommande vatten, sånt som inte ska spolas ner i toaletten. Bättre kan vi!

Bra att veta

SYNPUNKTER – JA TACK!

Vi vill veta vad du tycker om kommunens verksamhet! Du vet väl att du enkelt kan lämna en synpunkt, ställa en fråga eller ge beröm direkt på www.stromstad.se? Du får svar av en kommunvägledare eller ansvarig handläggare så snart som möjligt. Fråga och svar publiceras på webbplatsen, förstås utan personuppgifter.

Kika gärna in i arkivet med tidigare synpunkter! www.stromstad.se/synpunkt

KONSTHALLEN LOKSTALLET – EN MÖTESPLATS FÖR KULTUR!

I det gamla lokstallet från 1903 visas från april till september samtidskonst på högsta nivå. Säsongens välbesökta utställningar 2023 innehöll verk av bland annat riksända konstnärer som Hans Lannér, Birgitta Liljebladh och Sixten Lundbohm. Men Lokstallet är inte bara en samlingsplats för konst – under vintern bjuder vi in till mysiga julkonserter som gör sig perfekt i den vackra lokalen där takhöjden mäter imponerande 8 meter.

Under vår, sommar och höst är konsthallen även konsertlokal. Konsthallen erbjuder också barnvisningar, föreläsningar och andra kulturarrangemang. Först ut under säsongen 2024 är vår populära Öppna Salong för lokala konstnärer.

DEN BLÅ SKOLAN

Strömstad Gymnasium

Visste du att Strömstads gymnasieskola är en certifierad "European Blue School"? Detta tack vare sitt engagemang i havsfrågor och sin årliga marina temadag. Det finns bara tre skolor i Sverige som lyckats få den här speciella EU-certifieringen och vårt gymnasium är en av dem!

Det europeiska nätverket för Blue Schools är ett initiativ från EU-kommissionen för att öka medvetenheten och intresset för marina frågor hos lärare och elever. För att bli en Blue School ska skolan arbeta med ett projekt som inkluderar flera skolämnen, motiverar eleverna till konkret handling för en bättre havsmiljö och når ett stort antal elever. Skolan ska också samarbeta både med universitet och lokala intresseorganisationer. Allt detta kan Strömstad Gymnasium stoltsera med, så när ansökan gjordes i våren 2023 dröjde det inte länge förrän skolan blev certifierad.

En marin temadag "Livet vid havet" för gymnasiets 400 elever ordnas årligen

i september. Årets temadag blev lika lyckad och lärorik som sin föregångare året innan. Årskurs 1 har då en fältdag på Nötholmen, årskurs 2 åker till Koster och årskurs 3 möter verksamheter inom det marina området på Kulturhuset Skagerack, samt besöker Kustbevakningen och Sjöräddningssällskapet.

"Med Blue School-certifieringen får vi en rad möjligheter att utveckla arbetet inom det blåa"

Utän det stora engagemanget från olika samverkansparter hade den marina temadagen inte varit möjlig att genomföra.

Flera aktörer är med inför och under dagen och har även stöttat i ansökningsprocessen för Blue School: Tjärnö marina laboratorium Göteborgs Universitet, Kosterhavets nationalpark Naturum, GMBL Göteborgs marina laboratorium och Innovatum science park, med flera lokala aktörer.

Vad innebär det då att vara en European Blue School?

– Med Blue School-certifieringen får vi en rad möjligheter att utveckla arbetet inom det blåa, säger Anette Ungfors, lärare i naturvetenskapliga ämnen vid Strömstad Gymnasium.

– Det europeiska sammanhanget ger oss stöd i undervisningen om hav och hållbarhet och möjlighet att koppla arbetet till flera av de globala hållbarhetsmålen. Genom Blue School-nätverket får skolan möjlighet till fortbildning och seminarier med internationella havsforskare och experter, samt kontakt med andra "blå skolor" i Europa och chans till nya samarbeten.

– I Strömstad finns Sveriges enda marina nationalpark. Så vad passar bättre än att vårt gymnasium är en Blue School och sätter ytterligare fokus på havet och Sveriges artrikaste havsområde? avrundar läraren. ■

Här studeras havsarter av alla dess slag.

"Det europeiska sammanhanget ger oss stöd i undervisningen om hav och hållbarhet"

En dag på Koster med fokus på friluftsliv och ekoturism, inklusive utomhusmatlagning.

Eleverna upptäcker en stor variation av arter vid Nötholmen.

SVERIGES VIKTIGASTE JOBB på Sveriges vackraste plats!

Välkomna alla som väljer att jobba i kommunens olika verksamheter!
I organisationen finns mer än 200 olika yrken. Under 2023 har vi sagt
tack och hej till drygt 100 medarbetare som gått till andra tjänster eller tagit ut
pension, och rekryterat ungefär lika många, flest inom skolans område.
Välkomna säger vi till bland andra:

Patrik Adamczyk, bygglovshandläggare
Johanna Wassmuth, undersköterska
Joel Källströmer, lärare åk 4-6
Oliver Bergman, lärare i fritidshem
Ulrika Axelsson Gawell, socialsekreterare
Alexander Johansson, rektor
Husein Huseini, vårdbiträde
Fanny Larsson, lärare åk 7-9
Elin Ugrell, undersköterska
Viktor Strinning, kommunvägledare
Leo Westlin, planarkitekt
Lars Hustoft, ekonomichef
Martine Grønning, administratör
Milla Johansson, lärare åk F-3

Marielle Hansson, barnskötare
Julia Lindqvist, förskollärare
Malin Fransson, översiktsplanerare
Veronica Kvick, enhetschef Barn- och
elevhälsan
Atinut Lund, köksbiträde
Anette Ekinge, socialadministratör
Viktor Gegaj, personlig assistent
Jonas Bergström, yrkeslärare
Fordonsprogrammet
Fredrik Karlsson, medicinskt ansvarig
sjuksköterska
Moa Källsvik Smed, undersköterska
Josefine de la Torre, sjuksköterska

Strömstads kommun rekryterar löpande,
se lediga tjänster på stromstad.se/ledigajobb

Upptäck!

vastsverige.com/stromstad

Stort tack!

Till alla er som bidragit till magasi-
net Allihopa. Och tack till alla ni
strömstadsbor och besökare som gör
Strömstad till en fantastisk plats för
oss allihopa!

VILL DU LÄSA MER?

Surfa in på kommunens webbplats. Där
finns både nyheter och viktig information.
Du kan även kolla in tidigare nummer av
Allihopa!

www.stromstad.se

Strömstads kommun finns också på
Facebook, Instagram och LinkedIn som ni
gärna får både följa och gilla.

@stromstadskommun

Tyck till!

Allihopa vill gärna veta vad
du tycker och tänker om
innehållet. Har du förslag på
vad vi borde ta upp i kommande
nummer, kontakta oss på
kommunikation@stromstad.se

STRÖMSTADS
KOMMUN

Dela med dig av ditt Strömstad!

 #haveticentrum #härvilljagleva #strömstadskommun

Allihopa

STRÖMSTAD

STRÖMSTADS
KOMMUN